

ISTEN NÉPE A GYÜLEKEZETBEN

Ralph D. Winter

Négy férfi, három korszak, két átmenet

Az első korszak

Az alig 30 éves *William Carey* bajba került, amikor kezdte komolyan venni a misszióparancsot. Egyszer alkalma nyílt egy lelkipásztorokból álló kis csoporthoz szólni és megkérdezte őket, miért nem tartják magukra nézve kötelezőnek a misszióparancsot. Mire megdorgálták és azt válaszolták: „Ha Isten meg akarja nyerni a pogányokat, megteszi nélkülünk és tenélküed is”. Ezek után képtelen volt tovább beszélni erről a témáról, ahelyett türelmesen leírta értekezését:

„Kérdések a keresztyén kötelezettségről, hasznos gondolatok a pogányok megtérítésére” címmel.

Nem Carey volt az első protestáns misszionárius. Morvaországból már évekkel előbb küldtek ki embereket Grönlandra, Amerikába és Afrikába. Viszont az ő kis könyvecskéje, az evangéliumi ébredés és tisztánlátás kombinációjával megváltoztatta az életet az Atlanti-óceán mindkét oldalán.

Carey-nek igaza volt, mikor sürgette a missziós társaságok megszervezését, mert ennek lényeges szerepe van a misszió előretörésében. A könyvecske kiadásával meggyőzte néhány barátját, és ennek eredményeként létrejött egy kis missziói érdekltség, „a hasznos gondolat”, amiről beszélt. (Missziós érdekltség – A Baptista Missziós Társaság) A szervezet nagyon gyengén indult és csak a minimális segítséget adta meg neki ahhoz, amire szüksége volt, hogy Indiába menjen. Viszont példája kisugárzott az egész angol nyelvet beszélő világra, s az a kis könyvecske lett a protestáns missziói mozgalmak Magna Carte-ja (Alapokmány).

Nem William Carey volt az első protestáns misszionárius. Morvaországból már évekkel azelőtt küldtek ki embereket Grönlandba, Amerikába és Afrikába. De az ő kis könyve az evangéliumi ébredés és tisztánlátás kombinációjával megváltoztatta az életet az Atlanti-óceán mindkét partján.

Szinte azonnal reagáltak rá; egy második missziói társaság is alakult Londonban; kettő Skóciában; egy Hollandiában; és aztán még egy másik Angliában. Ekkor már teljesen nyilvánvaló lett, hogy Carey-nak igaza volt, mikor

sürgette a missziótársaságok megszervezését, amelyek lényegesen előbbre vihetik a misszió ügyét.

Carey könyvének hatására Amerikában öt főiskolás diák megmozdult és összejöttek imádkozni, kérve Isten vezetését az életükre. Ez a spontán megalakult imaközösség, ami később „Haystack imatalálkozó” néven vált ismertté, eredményezte, hogy létrejött az Amerikai Külmissziós Bizottság Testülete. S ami még ennél is fontosabb, hogy elindult a diákmissziói mozgalom, amely előfutára és példaképe lett a ma is működő diák missziói mozgalmaknak.

Valójában az első 25 évben, miután Carey Indiába hajózott, egy tucat missziói ügynökség alakult meg az Atlanti-óceán mindkét oldalán, és a protestáns misszió első korszaka

lendületesen beindult. Reálisan szólva azonban a korabeli nagy európai és amerikai vállalkozásokhoz viszonyítva az első korszak missziói szervezete sajnálatosan kicsi volt. Az a gondolat, hogy szervezeten kell kiküldeni misszionáriusokat, nem volt könnyen megvalósítható, de végül is elfogadott minta lett.

Két ragyogó feljegyzés maradt ránk az első korszakból: a szeretet és önfeláldozás bámulatos demonstrációja és a missziói stratégia kiváló minőségi fejlődése.

Carey példája nyomán néhány nő Bostonban megalapította a nők missziói imaközösségét, s ez irányt szabott a nőknek, akik örködték a missziói tudat és motiváció működése felett. Néhány év múlva nők is kezdtek menni a missziómezőkre mint egyedülálló misszionáriusok. Végül pedig 1865-ben amerikai hajadonok megalapították a nők missziói testületét, amely a római katolikus nőszervezetekhez hasonlóan csak hajadonokat küldött ki

A „Haystack imatalálkozó” néven ismert közösség eredményeként született meg az „Amerikai Külmissziós Bizottság Testületének” gondolata és elindult a diákmissziós mozgalom.

misszionáriusnak, és a hazai szervezetet is hajadonok vezették.

Két ragyogó feljegyzés van erről is az első korszakból. Az egyik a szeretetnek és önfeláldozásnak meghökkenítő példája azok részéről, akik kimentek. Különösen Afrika,

amely tiltott földrész volt, sok áldozatot kívánt. Minden missziói próbálkozás arra, hogy Afrikát elérjék 1775 előtt kudarcba fulladt. Az összes katolikus és morva törekvésekből semmi sem maradt. Egyetlen misszionárius vagy misszió sem létezett a kontinensen az *első korszak* kezdetén. Az ijesztő statisztika az elkerülhetetlen betegségekről, a halálózásról, ami állandóan veszélyeztette az ott élőket, de meg nem hátráltatta, és valóban évtizedeken át bátor misszionáriusok voltak mind, akik 1790 után mentek ki, lényegében egy gyilkos folyamatba kerültek bele, ami egyetlen más korszakhoz sem hasonlítható. Az *első korszak* kezdeti 60 évében nagyon kevés misszionárius élt ott két évnél tovább. Mikor az odaszánásnak ilyen mértéke felragyogott előttem, mélységes alázatban könnyekre fakadtam és arra gondoltam – vajon én vagy az én népem ma meg tudna vagy akarna-e ilyen áldozatot hozni? Elképzelhető, hogy a mi városi kényelemhez szokott diákjaink ma hasonló missziómunkába menjenek azzal a tudattal, hogy akik előttünk mentek évtizedeken keresztül, 20-ból 19 szinte már a megérkezés után meghalt a missziómezőn?

A másik ragyogó kiemelkedő pontja ennek az *első korszaknak* a missziós stratégia áttekintésének magas szintű fejlődése. A mozgalomnak volt néhány kiváló missziológusa. A hazai szervezetet tekintve világosan megértették és értékelték a missziók önálló működését. Olvashattuk például, hogy a Londoni Missziós Társaság példátlan sikeres tapasztalatra tett szert, ami részben annak tulajdonítható, hogy független az egyházi felügyeletről, másrészt viszont egyenlő arányban van a lelkészek és laikusok száma. A missziómező felépítésére vonatkozóan Henry Venn feljegyzését vehetjük alapul, aki kapcsolatban volt a híres Clapham evangéliumi Társasággal és az Egyház Missziós Társaság megalapítójának a fia. (Clapham – egy befolyásos evangéliumi csoport Angliában az 1800-as évek elején.) Egy néhány idejét múlt tételt kivéve az egyik cikke rendkívül modernül hangzik:

A misszió végső célját tekintve egyházi szempontból az lenne az eredményes, ha létrejönne a nemzeti egyház nemzetiségi pásztor vesztésével, önállósított módszer alapján, de azt is meg kell gondolni, hogy egy misszió fejlődése főként attól függ, milyen a képzés és hol helyezik el a nemzetiségi pásztor; ez jó értelemben a „misszió kimúlását” jelenti, és akkor történhet meg, ha a misszionárius körül van véve jól képzett nemzetiségi pásztor vezetése alatt lévő és jól felkészített nemzetiségi gyülekezettel. Csak így képes átadni folyamatosan minden pásztori munkát a helyiek kezébe, hogy fokozatosan visszavonva felügyeletét átadja azt a pásztoroknak, míg aztán észrevétlenül megszűnik minden felügyelet, és a misszió is átmev teljesen a fennálló keresztyén közösség hatáskörébe. Ezek után a missziós állomást és a misszionáriusokat át lehet helyezni a „kerületen túl egy másik helyre”.

Megjegyzés: nincs említés arról, hogy a nemzetiségi gyülekezet is indítson saját missziót új, úttörő területekre. Ennek ellenére itt mi láthatunk valamit, ami hasonlít a missziói tevékenység egyes fokozataira, ahogy azt Harolt Fuller írja le a SIM-ről ugyanilyen elrendezésben:

Első fokozat: Az úttörő időszak – kapcsolatteremtés egy kis csoporttal.

Második fokozat: Az atyáskodás időszaka – nemzetiségi vezetőképzés külső segítséggel.

Két ragyogó feljegyzés maradt fenn az első korszakból; a szeretet és önfeláldozás bámulatos demonstrációja a kiküldöttek részéről, és a missziói stratégia kiváló minőségű továbbfejlesztése.

Harmadik fokozat: A társas viszonyok időszaka – nemzetiségi vezetők egyenrangú félként dolgoznak együtt a külhoniakkal.

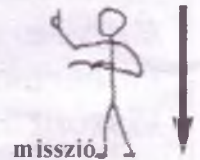
Negyedik fokozat: A részvállalás időszaka – a külhoniak már nem egyenlő partnerek, csak felkérés alapján vesznek részt a munkában.

Misszió és gyülekezet kapcsolata A fejlődés négy fokozata

Első fokozat: úttörés.

Jó vezetői és egyéb ajándékkal rendelkező egyént igényel.

Hívők nincsenek – a misszionáriusnak kell vezetni és minden egyéb munkát elvégezni.

Második fokozat: atyáskodó.

Tanítói képességet igényel. A növekvő gyülekezet és a misszió között szülő-gyermek kapcsolat van. De a „szülőnek” kerülnie kell a túlzott atyáskodást.

Harmadik fokozat: társas viszony.

Kívánatos a szerepváltás szülő-gyermek kapcsolatból egyenrangú felnőtt kapcsolatba. A váltás mindkét részről nehéz, de fontos, hogy a gyülekezet minél előbb önálló legyen.

Negyedik fokozat: részvállalás
A felnőtt gyülekezet átveszi a vezetést.

Amíg a misszió marad, segíti a gyülekezetet és erősíti, hogy megfeleljen az igei elvárásnak. Mt 28:19–20 szerint. Eközben a misszió egy másik helyen kezd el a munkát az első fokon.

Bár az első korszakban lassú és nehéz volt a munka, de meghozta gyümölcsét és megfigyelhető egy ilyen hasonló

fokozatnak a sorozata, ahogy megalakul kezdetben egy gyülekezet az úttörő munka folytán, majd létrejön a szülő kapcsolat, majd a komplikáltabb társas viszony és végül a részvállalás szakasza.

Samuel Hoffman, az Amerikai Református Egyház Tanácsának tagja helyesen fogalmazta meg: „A keresztyén misszionárius, akit mint evangélistát megszerettek és tanítóként is kedveltek, nem biztos, hogy gyámként is elfogadják és tisztelnék”.

Szerencsés az a misszionárius, akiben minden megvan, ami az egész folyamatban szükséges.

Meglehet, hogy ez a bemutatott sorozat olyan különleges munkaterületen alakult ki, ahol a misszionáriusok eszerint működtek, vagy olyan tapasztalatra épült, ahol a missziós érdekeltég korai szakaszában a munka jó néhány helyen fellendült, és pár év elteltével kb. azonos időben be is érett. Helyesen vagy helytelenül, de ez a fajta következetesség a missziós mozgalmaknál általában nyilvánvaló abból, hogy a változtatás láza elsöpri az összes bizottságok elgondolását, átcsap egyik kontinensről a másikra és befolyásolja az új missziómezők korai szakaszát csak úgy, mint a régiek utolsó szakaszát.

Mindenesetre 1865-ben egy erős megegyezés jött létre az Atlanti-óceán mindkét oldalán arra vonatkozóan, hogy a misszionáriusok térjenek vissza hazájukba, miután munkájukat elvégezték. Mivel az első korszak főként az Ázsia és Afrika partmenti vidékét vette célba, így nem meglepő, hogy a visszavonulás is itt kezdődött el, mivel semmilyen missziómunka nem folyt az ország belsejében. Tehát az első korszak lezárásának szimbóluma lett az, hogy visszarendelték a misszionáriusokat a Hawaii-szigetéről, az akkor különvált országból. Ez mind jogos büszkeséggel és harsonaszóval ment végbe, mivel eleget tettek a legmagasabb elvárásnak, amit akkor és most is sikeres fejlődésnek tekintenek: a missziói fokozatok sorrendjének betartását: plántálni, öntözni és betakarítani.

Mi történjen ezután?

Eszerint a modell szerint, ha már mind a négy fokozatot végigvitték, abban a kultúrában az a „korszak” véget ért. Ezekben a helyeken mint pl. Hawaii vagy a dél-tengeri szigetek ez a teljesítmény hatásos jel volt arra nézve, hogy itt már nincs szükség további misszionáriusok küldésére, mert ekkorra már az egész szigetet elérték. Az itt dolgozók úgy nyilatkoztak, hogy: „eljött az ideje annak, hogy a misszionáriusok hazatérjenek” és hogy „a nemzeti egyház sokkal hatásosabban tudja végezni tovább a munkát”.

Ámbár a világ más részein még nem jött el az ideje a misszionáriusok visszahívásának. Kína belsejében pl. még sok munka volt, és főként úttörőmunkára volt szükség. A hazai támogatókat kicsit megzavarta ez a vegyes üzenet. Akkor hát hol van és hol nincs szükség misszionáriusokra? Valóban meg tudják oldani a munkát a nemzetiségi gyülekezetek, vagy küldjenek ki még missziómunkásokat?

1865-ben, közel 100 évvel azután, hogy Carey publikálta az értekezését, a dolgok teljesen megváltoztak. Egyes helyen az első korszak a megadott séma szerint tovább működött; más területen pedig már befejeződött. Isten Lelke azonban még nem nyugodott. Sok munka várt elvégzésre.

Csendben és váratlanul kezdett kibontakozni a második korszak.

A második korszak

Az 1865. évnek volt még egy másik jelentős szimbolikus eseménye, ami a második korszak kezdetét jelentette. Egy alig 30 éves fiatalember, Carey-hez hasonlóan, az öt körülvevő fogcsikorgatók tanácsa ellenére rövid idő alatt megalapította az első, teljesen új missziós ágazatot, amely az ország belső területét vette célba. Ennek a második fiatal kezdőnek is kevés figyelmet szenteltek és az is csak negatív volt, de William Carey-hez hasonlóan terveit ő is térképek, utijegyzetek és a statisztika alapján dolgozta ki. Mikor azt indítványozta, hogy a Kína belsejében élő emberekhez kell eljuttatni az evangéliumot, azt a választ kapta, hogy oda lehetetlen bejutni, és ha mégis megkísérli, a fiatal emberek halála, akiket oda küld az ő lelkiismeretét terheli majd. Ez a vád teljesen mellbevágta és meghökkentette. A tenger partján sétálva világosságért könyörgött és úgy tűnt, mintha végül is Isten maga szólna hozzá, hogy megoldja ezt a kísérteties gondolatot: „Nem te küldöd az ifjakat Kína belsejébe, hanem én”. És azonnal megszűnt lelkében a nyomás.

Csak gyógyszer-kereskedelmi végzettsége volt, nem rendelkezett missziói képesítéssel, sőt tele volt gátlásokkal saját múltbeli magatartása miatt, mikor még ő is a munkamezőn volt, így nem lehetett más, mint Istennek egy gyenge eszköze, aki által megszégyenítheti a bölcseket. Kezdetben ellenezte a gyülekezetplántálás missziói stratégiáját, ami szörnyű tévelygésnek számított még mai szemmel nézve is. Isten azonban érdekes módon megkedvelte őt, mert a világ legelhasnyagoltabb népéért vérzett a szíve. *Hudson Taylor* isteni erő hajtotta. A Szentlélek sok bukástól megmentette s így az ő szervezésében alakult meg a Kína Belső Missziója – a legnagyobb méretű szolgáló szervezet, amely hozzávetőleg – ilyen vagy olyan – több mint 6 000 misszionáriust foglalkoztatott túlnyomórészt Kína belsejében. Húsz évbe telt, míg más missziói társaságok is kezdtek bekapcsolódni Taylor speciális elképzelésébe – Kína belső területének evangélizálásába.

A második korszakban nyilvánvalóan nemcsak új látásra volt szükség, hanem új szervezetekre is; több mint 40 érdekelt-ségből tevődött össze ez a hit-misszió, amit jogosan neveztek el úttörő misszióknak.

Az egyik ok a második korszak beindulásánál az volt, hogy sokan nem láttak tisztán. Ekkor már több missziói társaság működött. Miért kell ezt még tovább szaporítani? De Taylor rámutatott, hogy a már működő társaságok csak Afrika és Ázsia partvidékén munkálkodnak vagy a csendes-óceáni szigeteken. Azt kérdezték tőle az emberek, hogy „miért kell az ország belsejébe menni, ha még a partmentén sem fejezték be a munkát?”

Nem biztos, hogy ez a párhuzam napjainkban is érvényes, de a második korszakban nyilvánvalóan szükség volt új látásra és egy sor új szervezetre is. Taylor nemcsak Angliában kezdett el egy új missziói frontot, de elment Skandináviába és a kontinensre is, felhívást intézett az emberekhez új érdekeltségek szervezésére. Ennek eredményeként direkt vagy indirekt módon több mint 40 új ügynökségből megalakult a hit misszió (független, felekezetközi missziói szövetség, amely főként egyének és gyülekezetek

önkéntes adományára épült), és amit jogosan neveztek úttörő misszióknak, amire a nevek is utalnak: Kína Belterületi Misszió; Misszió Afrika Szívében, Szudán Belterületi Misszió, az Evangélium által érintetlen terület missziója; Missziós Kerületen Kívüleső Terület; Taylort a missziói cél érdekelte és nem a karrier; élete végén csupán egy fél évet töltött missziómunkával Kínában. Kínából hazatérve számtalan utazása során idejének nagy részét az otthoni front mozgósításával töltötte. Taylor fő célja Krisztus volt és nem Kína, végső fokon Krisztus érdekeit tartotta szem előtt.

Hudson Taylor Istennek egy újabb gyenge eszköze volt, aki által megszégyeníthette a bölcseket. Isten érdekes módon megbecsülte őt, mert a világ legelhagyatottabb népének megmentését tűzte ki célul.

Ahogy az *első korszak* kezdeti szakában, úgy most is, mikor már a dolgok működni kezdtek, Isten létrehozott egy diákmozgalmat. Ez a mostani azonban sokkal erősebbnek bizonyult az előzőnél – „Önkéntes Külmissziós Diákmozgalom” –, a történelem egyetlen hatásos missziós szervezete. Az 1880–90-es években nem volt olyan sok diák, mint ma, csupán 137 000, de ebből 100 000 tagja volt az Önkéntes Diákmozgalomnak, és ezek életüket a misszióknak szentelték. Húszezen mentek tengeren túlra szolgálni. A többi 80 ezer, ahogy ezt most látjuk, otthon építette és fejlesztette tovább a missziós alapítványt. Ők hozták létre a Laikus Missziós Mozgalmat, és megerősítették a már működő női missziós társaságot.

A *második korszak* misszionáriusai végül megtanulták azt az alapszabályt is, amit eleinte figyelmen kívül hagytak, s így aztán kimagasló eredményt értek el. Ezerszámra plántáltak gyülekezeteket új helyeken, főként az ország „belsejében”.

1925-ben már kibontakozott a történelem legnagyobb missziói mozgalma. Végre a második korszak misszionáriusai is megtanulták azt az alapszabályt, amit eleinte semmibe vettek, és ettől kezdve kimagasló eredményeket értek el.

A második korszak friss egyetemistái elárasztották ugyan a tengerentúli missziómezőt, de nem kutattak utána az első korszak még élő tagjainál, hogy miként ruházták át a felelősséget a helyi nemzetiségi vezetőkre, akik a társadalom legelmaradottabb rétegéből kerültek ki. Ebben az időben az első korszakból már csak néhány misszionárius volt életben, és azt a bölcsességet, amit tapasztalataikból nyertek, az ifjú, képzett harcosok figyelmen kívül hagyták. Az történt, hogy a

második korszak elején az ifjú misszionáriusok nem kezdtek új missziót, hanem egyszerűen átvették a vezetést a már meglévő gyülekezetekben. Még csak el sem olvasták az előző feljegyzéseket a missziós szabályokról, hanem az első korszakban ottmaradt misszionáriusokat és helyi vezetőket leváltották (aminek fájdalmas következményei voltak) és háttérbe szorították. Némely esetben ez óriási visszalépést jelentett a missziói stratégiában.

A történelem legnagyobb missziós mozgalma 1925-ben bontakozott ki teljes egészében. Ekkor már a második korszak misszionáriusai végre megtanulták azt az alapszabályt, amit először semmibe vettek, és ettől kezdve kimagasló eredményeket értek el. Több mint ezer helyen plántáltak új gyülekezetet, főként az ország „belsejében”, és 1940-ben már úgy tartották számon ezeket a „fiatal gyülekezeteket”, mint korunk legnagyobb eredményét. Az egyre erősödő gyülekezetek mind a

nemzetiségi vezetőket, mind a misszionáriusokat meggyőzték arról, hogy a további fejlődéshez elegendő, ha egyszerűen a szétszórtságban élő gyülekezetek végzik tovább az evangélizálást a maguk környezetében. Egyre többen kezdtek elgondolkodni azon, hogy egyáltalán van-e még szükség misz-

Nyilvánvaló, hogy a második korszakban nemcsak új látásra volt szükség, de új szervezetre is; több mint 40 érdekeltségből tevődött össze a HIT missziója, amit joggal neveztek el úttörő misszióknak.

zionáriusokra? Újból megisméltődött az, ami 1865-ben, vagyis logikusnak tűnt, hogy a világ sok országából haza kell küldeni a misszionáriusokat. Nekünk ma fontos megjegyezni, hogy a két korszak mennyire fedi egymást. A 45 éves időszak 1865–1910 (összehasonlítva 1934–1980-nal) átmenet volt az első korszak alaposan kidolgozott stratégiájából, a partmenti korból a 2. korszak úttörő stratégiájába, a „belső” misszióba.

Röviddel az Edinburgh-ban 1910-ben megtartott „Világmissziói Konferencia” után kitört a világháború és világszerte összeomlott a gyarmati rendszer. A legtöbb tengerentúli gyülekezet 1945-ben készen állt arra, hogy elszakadjon a gyarmati hatalmaktól és a misszionáriusok uralmától.

Bár nem harsogták, hogy „misszionáriusok, menjetek haza” – mint ahogy azt sokan feltételezik, de a helyzet gyökeresen megváltozott, és ezt végül otthon a szószékről is éreztették az emberekkel. Az úttörés és atyáskodás ideje ugyan lejárt, de megmaradt a társas kapcsolat és a részt vállalás szakasza.

Amerikában a misszionáriusok létszáma teljes mértékben lecsökkent (és ez folyamatosan így van napjainkig). Miért? A keresztyének eljutottak arra a meggyőződésre, hogy már min-

den szükséges támaszpont létrejött. Az észak-amerikai misszionáriusoknak 90 %-a 1967-től olyan helyen dolgozott, ahol már előzőleg is erős, nemzeti gyülekezetek működtek. ➤

A tényállás azonban mégsem ilyen egyszerű. szinte mindenki által észrevétlenül egy másik missziós korszak kezdődött el.

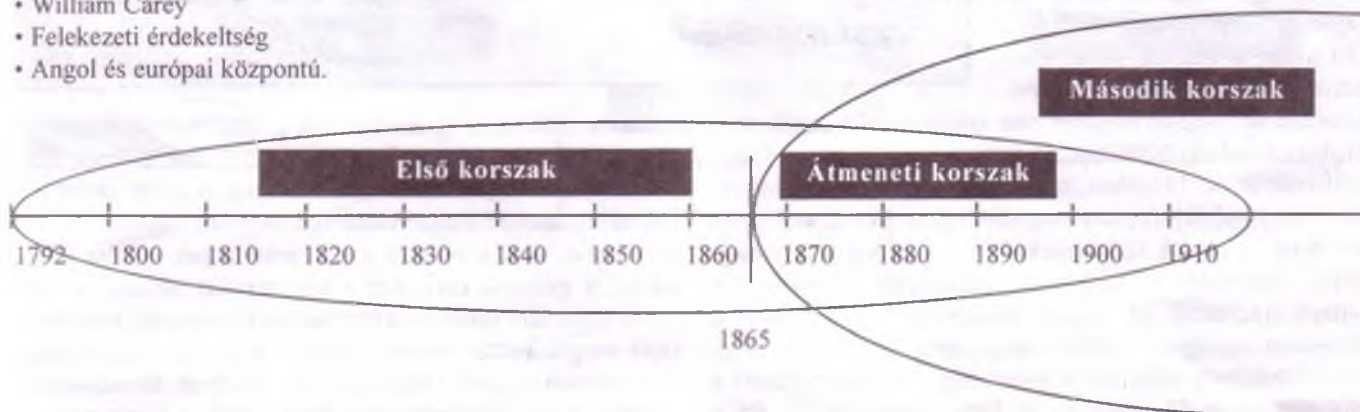
A modern missziók korszaka

Első korszak: a partmenti 1792–1910

- William Carey
- Felekezeti érdekeltség
- Angol és európai központú.

Második korszak: belterjes 1865–1980

- J. Hudson Taylor
- „HIT” Missziós Társaság
- Észak-amerikai központú

1792 – William Carey könyvének kiadása
1910 – Az első konferencia Edinburghban
1865 – Hudson Taylor megalapítja a Kína Belterjes Missziót
1980 – A második Edinburgh-i konferencia Pattayaban Thaiföldön

A harmadik korszak

Cameron Townsend látta, hogy még mindig van érintetlen terület, és közel fél évszázadon át munkálkodott a világban élő elhanyagolt törzsi népekért.

Ez a korszak a diákmozgalom két önkéntes tagjával indult el; *Cameron Townsend* és *Donald McGavran*. Cameron Townsend olyannyira igyekezett kijutni a missziómezőre, hogy be sem fejezte tanulmányait. A második korszak misszionáriusaként ment el Guatemalába, és ott folytatta a már megkezdett munkát. Ebben az országban csakúgy, mint más missziós területen sok tennivalója akadt minden misszionáriusnak a már meglévő gyülekezetekben.

Townsend éberén figyelt és észrevette, hogy Guatemala népességének nagy része nem beszéli a spanyol nyelvet. Mikor faluról falura járva spanyol nyelvű Szentírásokat osztogatott, rájött, hogy ha csak spanyolul evangélizálnak, nem tudják elérni Guatemala minden lakosát. Erről azután még jobban meggyőződött, mikor egy bennszülött indián így szólt hozzá: „Ha a te Istened olyan hatalmas, miért nem beszél hozzánk a mi saját nyelvünkön?” Ezután összebarátkozott egy kis csoport idősebb misszionáriussal, akik szintén úgy vélték, hogy az elhanyagolt indiánokat saját nyelvükön kell megközelíteni. Mikor elkezdte működését ennek az új szemléletnek az alapján, még csak 23 éves volt.

Bizonyos, hogy Cameron Townsend az az ember, akit napjainkban leginkább William Carey-re és Hudson Taylorra hasonlíthatunk. Townsend világosan látta, hogy még mindig

van el nem ért terület és közel fél évszázadon át lebegtette a zászlót a világban élő elhanyagolt törzsi népekért. Azzal a reménnyel indult, hogy segíteni tud a régi munkásoknak a törzslakók megközelítésében. De akárcsak Carey és Taylor, ő is úgy fejezte be, hogy saját missziót kezdett el – *Wycliffe* Bibliafordítók néven, akik teljesen ennek az új misszióknak szentelték magukat. Kezdetben úgy látta, hogy legalább 500 ilyen törzs létezik (de csak a Mexikóban élő törzsek nyelvjárását vette számításba). Később már ezt a számot 1 000 és 2 000-re becsülte, ami viszont ma már az 5 000-et is megközelíti. Ahogy nőtt a feladat nagyságáról alkotott fogalma, úgy nőtt a szervezet mérete is. Ma már ennek a társaságnak több mint 4.000 felnőtt dolgozója van. (Az 1995-ös adatok szerint a Wycliffe Társaság ma már 6 000 emberrel dolgozik, 30 különböző nemzetiségből.)

Ugyanabban az időben mikor *Townsend* Guatemalában tűnődött, *Donald McGavran* is elkezdett komolyan foglalkozni nem annyira a nyelvi, mint inkább az Indiában uralkodó társadalmi korlátokkal *Townsend* a törzseket fedezte fel: *McGavran* pedig a sokkal általánosabb kategóriába sorolt „homogén egységeket” – amit manapság „népcsoport”-ként emlegetünk. *Paul Hiebert* a „horizontális elszigeteltség” kifejezést használta, mivel minden törzsi csoportnak megvolt a saját foglalkozási területe és „függőleges elszigeteltsége”. Nem földrajzi helyzetből adódóan különültek el a csoportok egymástól, hanem a merev társadalmi különbség miatt. *McGavran* meghatározása mindkét megfogalmazásra vonatkozik, noha ő főként a szövevényesebb vertikális elszigeteltségre gondolt.

Ha egyszer egy ilyen csoportot sikerült megnyerni, és a missziós módszerek alkalmazásával áttörni a csoportok közötti válaszvonalat, akkor ebben a csoportban már érvényesült a misszió stratégiája, „hídverés Istenhez”. Ez bizonyította azt a tényt, hogy amíg ez az áttörés nem jön létre, addig sem rendes evangélizálásról, sem pedig gyülekezetplántálásról nem lehet szó.

McGavran nem alapított új missziót. (Townsend is csak azután lépett, mikor a már létező misszió nem viszonyult kellő módon a törzsi kihívásra.) McGavran cselekvő törekvése és írásai egyaránt termékenyen hatottak a gyülekezetek növekedésére és a missziómozgalmakra; a gyülekezet a már megnyert csoportok továbbfejlesztésére szentelte magát, a missziómozgalmak pedig arra törekedtek, hogy még több elmaradt népcsoportot nyerjenek meg.

Ahogy elődeik, Carey és Taylor, úgy Townsend és McGavran is nagyon kevés elismerést kapott az első 20 évben.

Azonban az 1950-es években már mindketten széles körben elismertek voltak. 1980-ban, 46 évvel 1934 után tartottak egy konferenciát az 1910-ben megrendezett alkalomhoz hasonlóan, amelynek középpontjában kimondottan ezek az elfelejtett törzsi csoportok szerepeltek, akikre ez a két ember nagy súlyt helyezett. 1980-ban Edinburch konferencia „világkonzultáció az úttörő misszióról” volt eddig a történelem legnagyobb szabású találkozója, ahol számos missziós érdekltség küldöttsége jelent meg. Csodák csodájára a harmadik világ 57 érdekltsége képviseltette magát. Ez a csendes harmadik korszak. Ezzel párhuzamosan volt egy

egyetlen elfelejtett népcsoport. Vannak ezen kívül még mások is, főként a csak részben keresztyén területek közepén elfeledett népek. Ezeket „elérhetetlen népként” emlegetik, és etnikai vagy társadalmi hovatartozásuk szerint különböztetik meg őket a már meglévő gyülekezetektől, amelyek a misszió

Townsend is úgy látta, mint Carey és Taylor, hogy van még érintetlen terület, és közel fél évszázadon át lengette a zászlót a világban élő elhanyagolt törzsi népekért.

területén működnek és amelyeknek a hagyományos kultúrája egészen más. Gyülekezetplántálásnál az őslakók körében nem annyira az evangélizálást, mint inkább a missziói stratégiát kell alkalmazni az ő saját kultúrájukon belül.

Ha az első korszakot a partmenti népek elérése jellemezte, a második korszakot a belsőterületi misszió, a harmadik korszakot ennél keményebben kell jellemezni; nem földrajzi meghatározás szerint, hanem ahogy már említettük, „elérhetetlen népek”, népcsoportok, amelyek társadalmilag különültek el. Tekintettel arra, hogy ennek a fogalomnak a meghatározása elég nehéz, a harmadik korszak sokkal lassabban indult el, mint a második. Cameron Townsend és Donald McGravan 40 éven át próbálták felkelteni az emberek figyelmét az elfelejtett népekre, de csak az utóbbi időkben figyeltek fel rájuk. Még ennél is tragikusabb az, hogy mi már lényegében elfelejtkeztünk az

Townsend a törzseket fedezte fel; McGavran pedig a sokkal általánosabb „homogén egységeket” – amit manapság népcsoportként emlegetünk.

ifjúsági találkozó is, „Nemzetközi Diákkonzultáció az úttörő misszióról” – és ez irányadás volt a jövő missziós találkozóra, beleértve az ifjúság részvételét is.

Ahogy az első két korszak kezdetén történt, ugyanúgy a harmadik korszak beindulása is számos missziós érdekltséget megmozgatott. Ezek közül némelyik, mint pl. az „új törzsi misszió” továbbfejlesztette azt, amire a nevében már utalás van. De volt ilyen több is, mint az „Evangéliumi hanglemez stúdió”, „Utazó missziós társaság”, ami azt is mutatja, hogy kezdték alkalmazni a fejlett technikát a világ elszigetelt törzseinek és népi csoportoknak az eléréséhez. Néhány második korszakhoz tartozó missziós érdekltség, mint a „missziós egyesületen kívüli terület” valójában nem szüntette meg az úttörő munkát, sőt szaporította alkalmazottainak számát azért, hogy az előzőleg elhanyagolt népcsoportok között tovább hódítson.

„Elérhetetlen népek” azok, akik az adott missziós területen a már hagyományos kulturális alapon létrejött gyülekezettől teljesen különböznek, és az ilyen őslakók között gyülekezetplántálásnál nem annyira az evangélizálás a lényeg, mint a missziói stratégia.

Utóbb már sokan rájöttek, hogy nem a törzsi nép az

első és második korszak úttörő munkájáról, s ezért vissza kell forgatni a történelem kerekét, hogy megtanuljunk az emberek elérésének módját, vagyis hogy hogyan közeledjünk azokhoz, akikhez még nem jutott el az evangélium.

Tudjuk, hogy legalább 11 000 népcsoport van az „elérhetetlen népek” kategóriájában, és ehhez hasonlóan kisebb-nagyobb tömörülésben még több mint 3 000. Minden egyes népcsoportnak szüksége lenne egy önálló új missziói támaszpontra. Talán túl sok? Egyáltalán megvalósítható? Van-e reális alapja annak a szlogannak, amit a támogatók

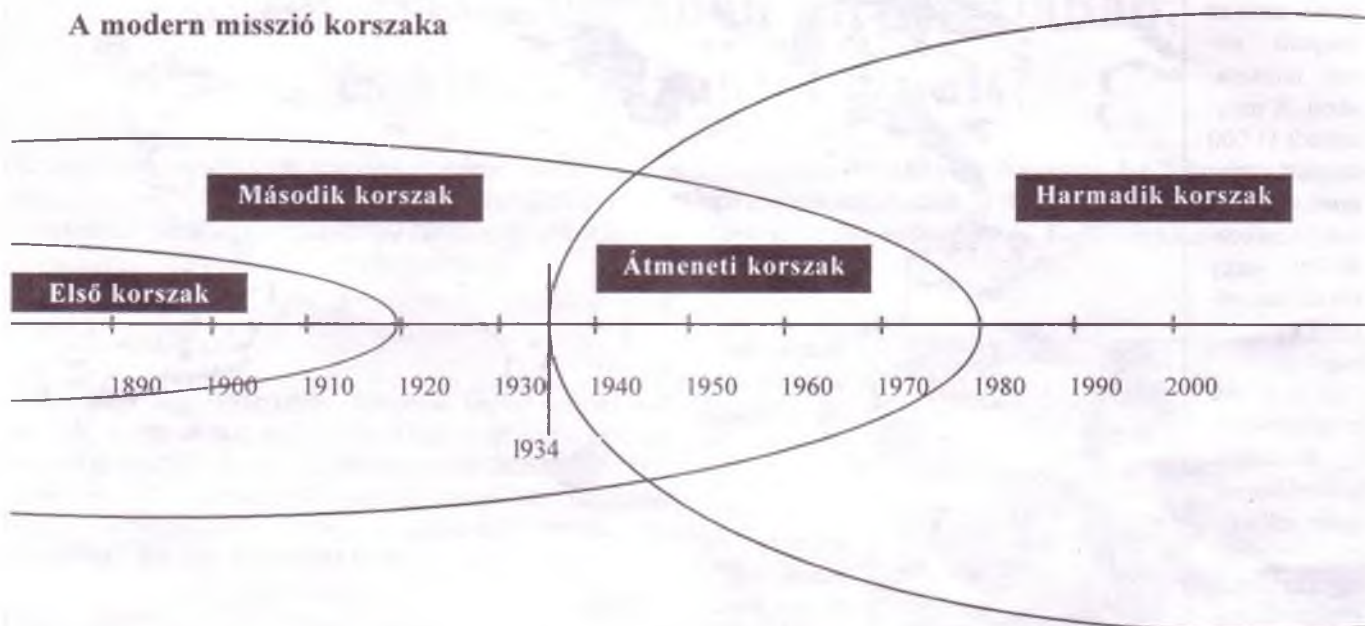
Az 1980-ban megrendezett konferencia kimondottan arra összpontosított, amit ez a két ember hangsúlyozott; az elfelejtett törzsi csoportokra. Az 1980-ban megrendezett Edinburgh „Világkonzultáció az úttörő misszióról” volt az eddig legnagyobb találkozó a történelemben. A harmadik világ 57 érdekltsége képviseltette magát.

megnyerésére használunk: „Minden népcsoportnak egy gyülekezetet 2000-re”. Az ezredforduló mozgalom még azt is hozzáteszi: „Bibliát minden egyes embernek”, ami csak akkor valósítható meg, ha először minden egyes ember megtér.

Az elérhetetlen népeket etnikai és társadalmi vonal választja el a többiektől, életmódjuk nagyban eltér attól a kulturális hagyománytól, ami a már működő gyülekezetben van,

s így missziós stratégia szükséges ahhoz, hogy az őslakók között gyülekezetet plántáljanak.

A modern misszió korszaka

Második korszak: belterületi 1965–1980

- J. Hudson Taylor
- „HIT” Missziós Ügynökség
- Főként észak-amerikai érdekeltség

1865 – Hudson Taylor Alapítvány
Kína belterület misszió

1980 – II. Edinburgh-i konferencia Pattayaban,
Thaiföldön

1934 – Cameron Townsend
Elindítja a Bibliafordítók nyári nyelvészeti tanfolyamát

Mi megtudjuk-e tenni?

Meglepő módon a feladat nem olyan nehéz, mint amilyennek látszik. Először is azért, mert ezt nemcsak amerikai vagy nyugati feladat. Ebben a világ minden kontinensén élő keresztyének részt vállalnak. Már 1980-ban több mint 400 missziós érdekeltségről tudunk a nem nyugati világban, akik több mint 13 000 misszionáriust küldtek ki eddig, és a számuk egyre nő.

A feladat tehát nem amerikai és nem is csak nyugati. Magában foglalja a világ minden földrészén élő keresztyén közösséget.

Ennél sokkal jelentősebb az a tény, hogy amikor egy támaszpont valamelyik kultúrán belül létrejön, elkezdődik egy normális evangéliumi folyamat, amit Isten minden egyes keresztyéntől elvár, és akkor átveszik a missziós stratégia szerepét, mivel az „áttörés” missziós szakasza befejeződött. Ezért a támaszpont létrehozása minden „elérhetetlen népcso-

Harmadik korszak: Elérhetetlen népek 1934–?

- Donald McGavran
- Cameron Townsend
- Speciális Missziós Ügynökség
- Kétharmad rész világérdekeltség

portnál” a 2000. évre megvalósítható cél, amely elérhető távolságban van.

Azután az ún. „elzárt országok” száma is egyre csökkenőbb problémát jelent, mert a modern világ egymástól függő helyzetben van. Ma már nincs olyan ország, amely ne fogadna be külföldieket. Sok olyan ország, amely teljesen elzártnak számított – mint pl. Szaúd-Arábia –, ma már ezrével toboroz más országból képzett embereket. És az igazság az, hogy jobban kedvelik a józan életű keresztyéneket, mint a részeges, erkölcstelen világi nyugatiakat.

Annyi bizonyos, hogy az 1980-as COWE találkozó Thaiwanban, azután az úttörő misszió világkonferenciája Edinburgh-ban, valamint az ehhez kapcsolódó úttörő nemzetközi diákkonferenciája ugyanabban a városban – mind egy-egy fénypontja az új, felfutott harmadik korszak elindulásának.

Eközben a második korszak kulcsmissziós érdekeltsége mint pl. a Szudán belterületi misszió, új területek felé irányítja figyelmét. A SIM-ben (Sudan Interior Mission) *Gerald Swank* több mint egy tucat támaszpontot helyezett el olyan területen, ahol a SIM szeretne újból missziót kezdeni. A Missouri Lutheránus Egyház Szinódusa pedig megszavazta, hogy az úttörő missziót megháromszorozza 1990-re annak érdekében, hogy legalább 10 új területet nyithassanak meg az „elérhetetlen népek” eléréséhez. A baptista általános konferencia felekezetiül úgy döntött, hogy a közösség fő célkitűzése az „elérhetetlen népek” evangélizálása lesz. Tucatnyi

példát lehetne még felsorolni. Több mint 70 missziói érdekelttség dolgozik most az adoptált népek felosztásával. A megmaradt 11 000 csoport több mint felében már elkezdődött vagy rövidesen elkezdik a munkát.

A mi munkánknak a harmadik korszakban nagyon sok előnye van. Az egyházaknak a világban hatalmas hálózata működik és a missziós központokon keresztül mozgósítani lehet őket. Milyen jó, hogy semmi sem

homályosíthatja el azt a tényt, hogy ez az utolsó korszak. Ma

már egyetlen komoly hívő sem vonhatja kétségbe, hogy Isten azért kéri tőlünk, hogy nyújtsuk ki kezünket minden nép, törzs

és nyelvcsoporthoz, mert neki nem közömbös egy nemzet sem. A mi nemzedékünknek nem lesz mentsége, ha nem tesszük meg, amit elvár tőlünk.

Evangeliumi keresztyének 1790-ben

Evangeliumi keresztyének 1980-ban

Ford.:
Gerő Sándorné